

Pääkirjoitus:

Auto, tekniikka ja kuljetus 10/2017

Ammattilaisia maanteille

Tämän lehden koulutusteemaan liittyvissä artikkeleissa puhutaan usealla eri suulla Suomea vaivaavasta kuljettajapulasta. Sama vaiva piinaa monia muitakin Länsi-Euroopan maita. Taantumien jälkeinen nousukausi on piristänyt kuljetusyritysten toimintaa, mikä on kasvattanut entisestään ammattitaitoisen työvoiman tarvetta. Pula ammattikuljettajista johtuu monesta asiasta. Ajokortti- ja ammattipätevyyskoulutus on kallista, eikä ammattikuljettajan työ tunnu kiinnostavan nuoria (s.34).

Koulutuspolku tulisi virittää mahdollisimman tehokkaaksi ja järkeväksi. Ammatillisessa koulutuksessa tulisi panostaa käytännön harjoitteluun opintojen alusta asti (s.22). Oppilaitosten ja yritysten välinen toimiva yhteistyö auttaa koulutuksen toteuttamisessa, muun muassa työharjoitteluna, sekä mahdollistaa sujuvan työelämään siirtymisen (s.18).

Hyvin toteutettu, käytännössä kiinni oleva koulutus toimii itsessään houkutuskeinänä, varsinkin kun alalla on vielä hyvät työllistymismahdollisuudet. Alaa pitää osata myös markkinoida niin nuorille kuin muille mahdollisille kuljettajanammattista kiinnostuneille, kuten ammatinvaihtajille ja maahanmuuttajille (s.16).

Yksi tapa nostaa kuljettajanammattin arvostusta on saada viesti kuljetusalan luonteesta paremmin mahdollisille tuleville ammattilaisille. Ala kehittyy entistä enemmän siihen suuntaan, että pelkkä autonkuljettaja on riittämätön sana kuvaamaan työnluonnetta.

Työssä on vain osaksi kyse ajamisesta ja lastaamisesta. Esimerkiksi asiakaspalvelun rooli on erittäin tärkeässä asemassa. Samoin korostuu tietoteknisten järjestelmien hallinta. Alalla tarvitaan myös erityyppistä tietotaitoa, on sitten kyse esimerkiksi puukuljetuksista tai elintarvikekuljetuksista. Kuljetusala tarjoaa haasteita ja mahdollisuuksia kehittää osaamistaan monella eri tavalla.

Ammatillisen koulutuksen jättimäinen uudistus tulee voimaan 1.1.2018. Uudistuksessa

koulutuksesta pyritään tekemään joustavampaa ja opiskelua siirretään enemmän työpaikoille ja virtuaalisiin ympäristöihin. Nämä ovat oikein toteutettuina hyviä suuntia. Ammatillisessa koulutuksessa työharjoittelun rooli on tärkeä. Virtuaaliset ympäristöt ja uusi teknologia taas antavat mahdollisuuksia uusiin opetustapoihin (s.21) sekä poistavat opetuksesta maantieteellisiä haasteita (s.28).

Vaarana uudistuksissa on se, että ne luovat turhaa byrokratiaa, jota koulumaailmasta löytyy jo nyt liikaa. Vielä suurempi huolenaihe ammatillisen koulutuksen uudistuksessa on se, että samaan aikaan kun suuri murros tapahtuu, rahahanoja laitetaan tiukemmalle. Ammatilliselta koulutukselta leikattiin tänä vuonna 190 miljoonaa euroa.

Opettajien suunnalta onkin kuulunut epäilyksiä ammatillisen koulutuksen reformin onnistumisesta. Ylen teettämään kyselyyn vastanneita 1 570 opettajasta enemmän kuin kaksi kolmannesta ei usko uudistuksen tavoitteiden toteutuvan käytännössä.

Vasta julkaistun Amisbarometrin mukaan ammattikouluopiskelijoiden tarve työssä oppimiselle ja lähiopetukselle on kasvanut vuodesta 2015. Koulutuksen tulee olla sekä kuljettajantutkinnon että ammattipätevyyden osalta ammattitaitoa kehittävä. Pelkkä luokassa ajan kuluttaminen sen itsensä vuoksi ei hyödytä ketään.